

Seminar mbi përkrahjen
Regjionale të BE-së në Sektorin e
ujit

SISTEMI QENDROR I RAPORTIMIT SIPAS “DIREKTIVAVE UJORE” Të BE- Së

MARIO OBRDALJ, ing.dipl.ndrt.

Hrvatske vode, Sektori i zhvillimit

Udhëheqësi i shërbimit për përkrahje të formave në sektorit uhor komunal

ZAGREB, shtator20015.

PËRMBAJTJA E PREZENTIMIT

TEMAT KRYESORE

- ÇFARË ËSHTË SISTEMI QENDROR I RAPORTIMIT (SISHV) DHE CILAT JANË OBJEKTIVAT DHE QËLLIMET E TIJ
- NË PËRGJITHËSI MBI THEMELIMIN E SISHV
- ZBATIMI I EKSPERIENCAVE NË THEMELIMIN E SISHV
- UDHËZIMET E PËRGJITHSHME PËR THEMELIMIN E SISTEMEVE TË NGJASHME
- TË DHËNAT E PËRGJITHSHME TEKNIKE MBI SISHV FUSHËVEPRIMI I TIJ
- Skema e sistemit
- Zbatimi sipas shembullit të DëS
- Nën-produkter e sistemit
- Direktiva INSPIRE

ÇFARË ËSHTË DHE ÇFARË NUK ËSHTË SISTEMI I RAPORTIMIT SIPAS DIREKTIVAVE TË BE-SË

- Sistemi i raportimit nuk është mbledhje dhe përpunim i thjeshtë i të dhënave!
 - Sistemi dhe proceset e ngjashme janë proces i lidhjes së TDU dhe TJU të ndryshme për menaxhim, në këtë rasti, menaxhim të ujit.
- Sistemi i raportimit është edhe INSTRUMENT PËR PËRCJELLJE të zbatimit të planeve sipas direktivave individuale dhe përcjellje të plotësimit të kushteve të marra nga aquisa e BE-së!

SYNIMET DHE QËLLIMI I KRIJIMIT TË SISTEMIT QENDROR TË RAPORTIMIT TË HRVATSKE VODE

- **Qëllimi** i sistemit është që të krijojë infrastrukturën hardëare dhe softëare të sistemit qendror të raportimit në "Direktivat e Ujit" të BE-së
- **Qëllimi** i sistemit është bashkëpunimi institucional me TDU dhe TJU të ndryshme për të siguruar të dhënat e nevojshme
- **Qëllimi** i sistemit është të përcaktojë proceset e brendshme të punës dhe proceset e punës me aktorë të ndryshëm në mënyrë që të plotësohen kërkesat e besueshmërisë dhe saktësisë së disa të dhënave, interpretimi profesional i të dhënave të njëjta dhe sigurimi i të dhënave në kohën e përcaktuar në mënyrë rigoroze
- **Synimi** i sistemit është që të krijojë sistem të qëndrueshëm funksional dhe të besueshëm (gjysmë) automatizuar dhe të koordinuar profesional për grumbullimin, verifikimin, ruajtjen dhe përpunimin e të dhënave, në bashkëpunim me TDU dhe TJU të ndryshme dhe krijojë dhe shpërndajë raporte/informacione sipas direktivave të veçanta në përputhje me kërkesat e KE-së

Në PëRGJITHëSI Në LIDHJE ME KRIJIMIN E SISTEMIT Të RAPORTIMIT Të HRVATSKE VODE

- Aquis është një sistem i të drejtave dhe detyrimeve që të kontraktohet me secilin shtet anëtar të BE-së dhe është vazhdimisht në ndryshim dhe përshtatje (detyrime kontraktuale BE-SHA, akte ligjore të BE, deklarata të BE-së, traktatet ndërkombëtare, konventat, dhe më shumë ...)
- Çdo vend kandidat duhet të pranoj acquis në legjislacionin e vetë para anëtarësimit - Transpozimi!
- Anëtarësimi i Republikës së Kroacisë në BE më 1 korrik të vitit 2013, zbatimit i kontratës dhe krijimit i sistemit, nënshkruar më 3 korrik, 2013?
- **A kemi filluar me kohë me themelimin e sistemit të raportimit?**

PËRVOJAT NË KRIJIMIN E SISTEMIT QENDROR TË RAPORTIMIT - 1

- Republika e Kroacisë në fushën e menaxhimit të ujërave nuk ka iniciuar zhvillimin dhe organizimin e sistemit të raportimit deri në fillimi të negociatave mbi acquis, dhe kjo ishte një gabim!
- Duke pasur parasysh faktin e mëparshme, Kroacia ka vonesë në përcaktimin e përgjegjësive individuale dhe proceset e biznesit të TDU dhe TJU individuale në mbledhjen, verifikimin dhe interpretimin e të dhënave të nevojshme për raportim

PËRVOJAT NË KRIJIMIN E SISTEMIT QENDROR TË RAPORTIMIT - 2

- **Përgjegjësitë** e padefinuara të organeve të ndryshme të administratës shtetërore në bazë të autoritetit të tyre ligjor
- Marrëveshjet, protokollet dhe marrëveshjet mbi fshehtësinë me TDU/TJU të ndryshme
- "Privatizimi" i të dhënave
- Kërkesat për qasjen e publikut në informata - INSPIRE!
- Ndryshimi i modeleve të raportimit nga Komisioni Evropian dhe kërkesat e reja të KE
- Vështirësitë në përcaktimin e proceseve të punës në Hrvatske vode rezultoi në vonesa të konsiderueshme në zbatim
- Çdo direktivë ka modelin e vetë specifik të raportimit!

PËRVOJAT NË KRIJIMIN E SISTEMIT QENDROR TË RAPORTIMIT - 3

- Sistemi **ndikon drejtpërdrejt në proceset e punës** dhe organet e tjera të administratës shtetërore të përfshirë në sigurimin e të dhënave dhe informatave, duke përfshirë interpretimin e tyre që e shkakton inercinë (rezistencë)
- Zhvillimi Modular i Projektit (ndoshta metodologjia e pashmangshme e vendeve për anëtarësim) komplikon arkitekturën, ngadalëson punën dhe rrit çmimin
- Zhvillimi duhet të jetë **ndër-sektorial dhe ndërdisiplinor që nuk është e lehtë për të siguruar institucionet përkatëse?**
- Moshvillimi i NIPP – krijimi i bazës së metadatës dhe shkëmbimi i tyre dhe disponueshmëria

UDHËZIMET KYQE PËR KRIJIMIN E SISTEMIT QENDROR TË RAPORTIMIT

Transpozimi është një kusht për anëtarësim dhe nuk është një instrument i menaxhimit.

Pavarësisht nga vështirësitë e transpozimit duhet punuar paraprakisht dhe paralelisht në përgatitjen e instrumenteve të menaxhimit.

Përgatitja e instrumenteve të menaxhimit - përmes analizave, studimeve, programeve, planeve, projekteve, modeleve, monitorimit.....

Është e nevojshme për të filluar me krijimin e një sistemi të raportimit, menjëherë pas marrjes së statusit të vendit kandidat.

Detyrimet ndaj direktivave të BE nuk janë të vetmet - është e nevojshme për të siguruar raportim dhe ndaj institucioneve të tjera ndërkombëtare dhe konventave (p.sh. Komisioni Sava, ICPDR, EEA, Kombeve të Bashkuara, UNEP, UNEP-MAP, etj.)

Zhvillimi i sistemit është proces multi-vjeçar dhe kërkon burime të konsiderueshme financiare dhe teknike. Faza përfundimtare e zhvillimit do të jetë disa herë më e shtrenjtë se sa shpenzimet e ngritjes së sistemit fillestar

Për sistem të raportimit duhet të jetë një trup koordinues/organ qendror që do të zhvilloj vazhdimisht dhe përshtat sistemin në kërkesat e reja

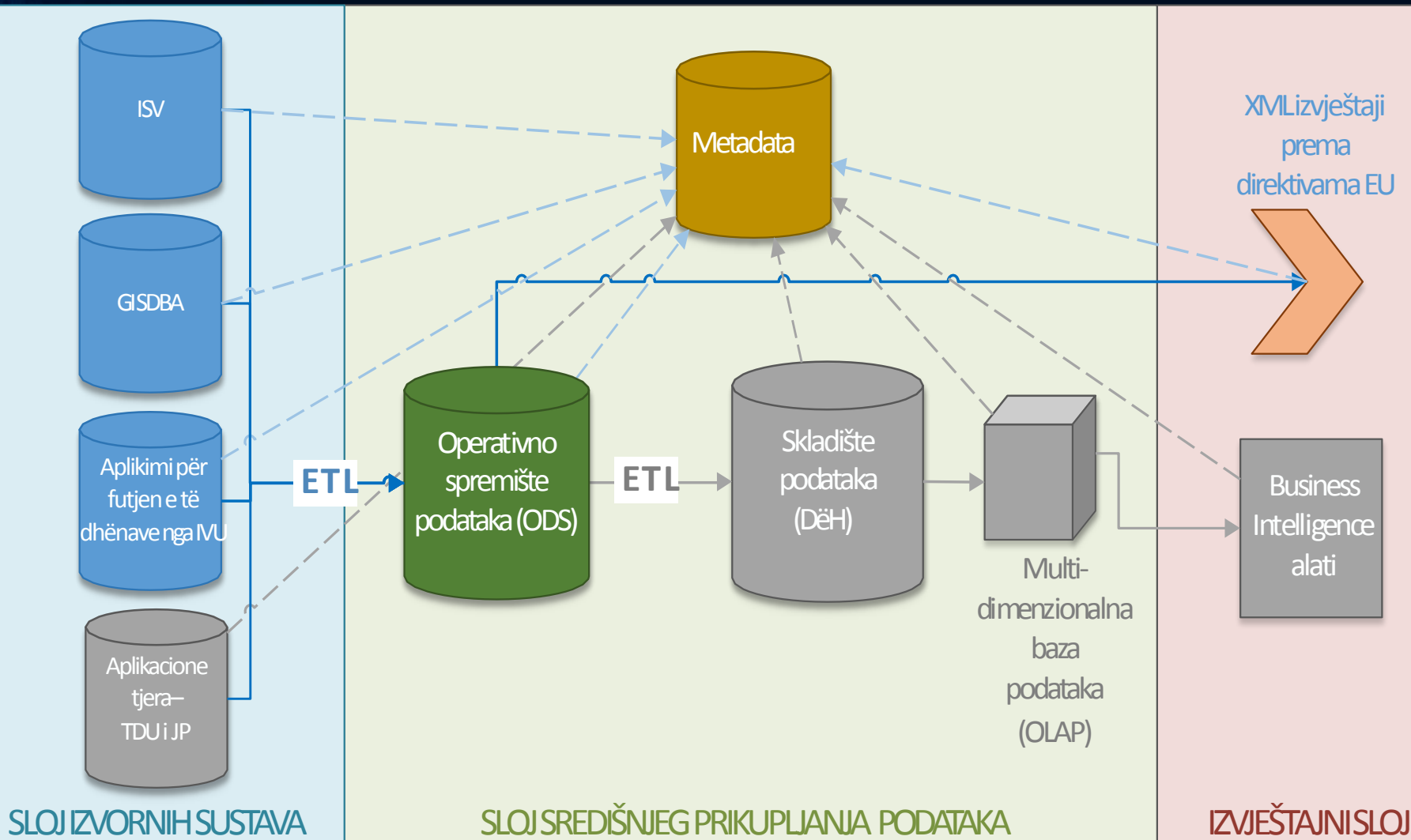
Të DHëNAT E PëRGJITHSHME DHE ATO TEKNIKE MBI SISTEMIN QENDROR Të RAPORTIMIT Të HRVATSKE VODE

- Vlera e kontratës është përafërsisht 5,000,000 HRK (vetëm krijimi fillestar)
- Ky projekt është financuar tërësisht nga fondet burimore të Hrvatske vode
- Projekti përfundon me 15.12.2015. por zhvillimi i sistemit jo!
- Projekti ka një organizatë të rreptë të projektit (NO të projektit, sponsorët e projektit, menaxherët e projektit, ekipet e projektit ...) dhe sipas të gjitha kriterëve të menaxhimit të projektit është një projekt kompleks
- Sistemi është i centralizuar për arsye të centralizimit të veprimtarisë dhe kompetencave të Hrvatske vode dhe Ministrisë së Bujqësisë në sektorin e menaxhimit të ujit dhe parimit të qeverisjes qendrore që ka qenë zbatuar në negociata
- Kjo është specifika e Kroacisë. Çdo vend kandidat i qaset negociatave në përputhje me organizimin e sektorit të saj të ujit sipas kapitullit të mjedisit

FUSHËVEPRIMI I SISTEMIT QENDROR TË RAPORTIMIT TË HRVATSKE VODE

- Fushëveprimi i tërësishëm i kontratës është krijimi i sistemit informativ të raportimit sipas komponentave vijuese:
 - Floods Directive
 - Urban ëaste ëater Treatment Directive
 - Drinking ëater Directive
 - ëater Frameëork Directive
 - Nitrates Directive
 - Bathing Directive
 - **Industrial Directive?**
 - **Ground ëater Directive???**
 - ëebGIS Portali i sistemit të raportimit/**INSPIRE**
 - DëH/BI

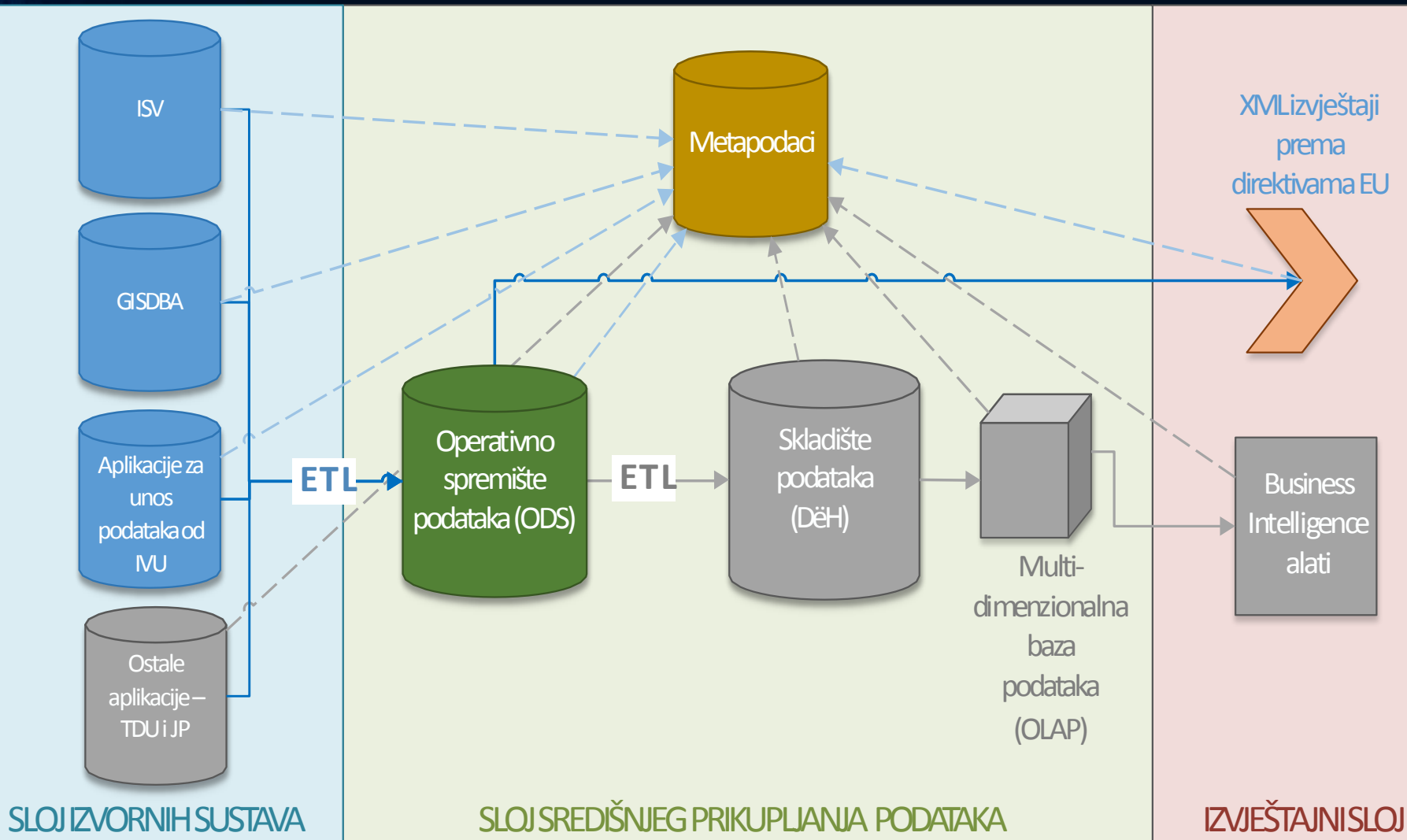
SKEMA E SISTEMIT QENDROR TË RAPORTIMIT TË HRVATSKE VODE

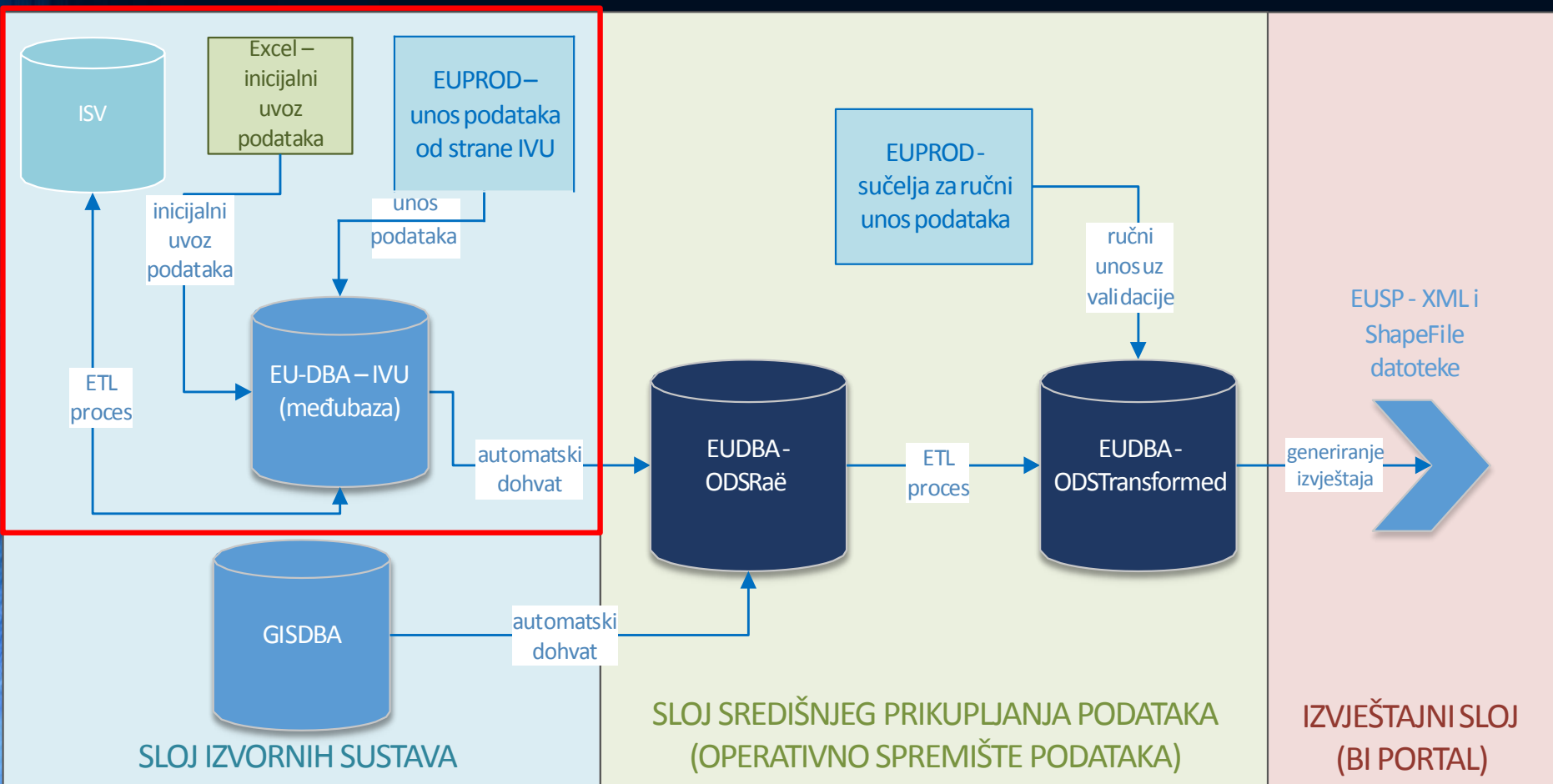
ZBATIMI I SISTEMIT SIPAS SHEMBULLIT DëD

- Përgjegjësia ligjore e definuar dobët për zbatimin e kërkesave të Direktivës dhe Planit të zbatimit të direktivës (Ministria e Shëndetësisë, Ministria e Bujqësisë)
- Një numër i madh i autoriteteve kompetente (CIPH, CPHI, MSH, MD, Cë, CBS, JIVU), të cilat ofrojnë të dhëna dhe informata
- Një numër i madh i sistemeve lokale të furnizimit me ujë jashtë sistemit publik të ujësjellësit dhe mungesa e njohjes së tyre
- Dështimi për të ndjekur hierarkinë e planifikimit dhe dokumenteve zbatuese:
 - Miratimi i planeve financiare dhe zbatimit që nuk marrin parasysh situatën në terren në drejtim të cilësisë së ujit të pijshëm
 - Mungesa e dokumentacionit të programit dhe zbatimit të sistemit të llogaridhënies dhe monitorimit të programeve
 - Përgatitja dhe zbatimi i të ashtuquajturëve projekte të BE-së pa bashkëpunim horizontal
 - Kompetencat dhe përgjegjësitë e JLS dhe JIVU në përmbushjen e kushteve të DëD

SKEMA E RAPORTIMIT QENDROR Të SISTEMIT Të HRVATSKE VODE

ZBATIMI I SISTEMIT RAPORTUES Të HRVATSKE VODE SIPAS KërKESAVE Të DëD

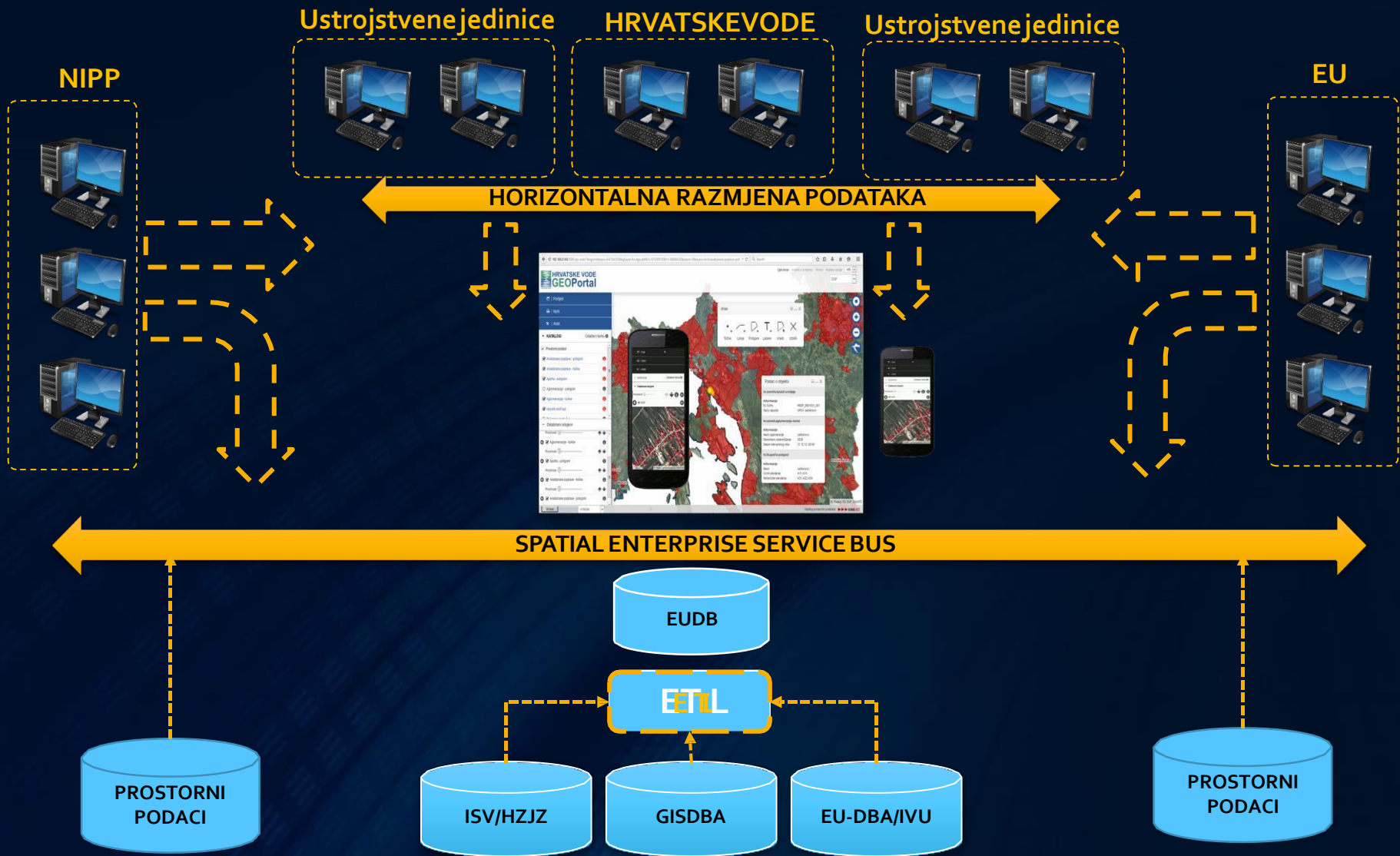
„PRODUKTET ANËSORE” Të SISTEMIT

Gjatë zbatimit të projektit janë bërë dhe zbatuar zgjidhje softëerike shtesë pa të cilat nuk është i mundur funksionimi i sistemit.

Këto zgjidhje janë quajtur “nënprodukte” të projektit:

- Aplikacione (të jashtëm) të rrjetit për JIVA dhe CIPH për hyrjen dhe përpunimin e të dhënave
 - Përshtatja e moduleve ekzistues të brendshme ISV
 - Formimi i një moduli të administratës për nevojat e projektit
 - Katalogët qendror/librat e kodeve të projektit (treguesit, vendbanimet, JIVU, burimet dhe bazat e të dhënave të tjera)
- GIS GEOPORTAL HV

GEOPORTALI I HRVATSKE VODE – DIREKTIVA INSPIRE

Workshop on Regional EU Cross- support in the äater Sector

**FALEMNDERIT PËR
VëMENDJE!**

Kontakt:

mario.obrdalj@voda.hr